

2024-01-15

DNR Forte 2023- 01723

Socialdepartementet S2023/02643

FORTE

Forskningsrådet för
hälsa, arbetsliv och välfärd

Yttrande

Remiss SOU 2023:53 – En ändamålsenlig arbetsskadeförsäkring

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Forte, har erhållit ovan rubricerade remiss för yttrande.

I betänkandet av En ändamålsenlig arbetsskadeförsäkring beskriver utredarna behovet av en breddad och mer träffsäker arbetsskadeförsäkring som utöver fysiska skador också ska omfatta psykiatriska diagnoser och vara mer jämställd. I betänkandet beskrivs också ett behov av kunskapssammanställningar som vilar på professionskunskap där befintlig vetenskaplig forskning är otillräcklig. En mer tidsenlig försäkring som fångar upp fler arbetsskador än dagens kan, enligt betänkandet, också bidra till statisk kring arbetsskadornas utveckling över tid i olika yrken.

Forte välkomnar förslaget att avskaffa undantagen vid smitta samt vissa psykiska och psykosomatiska skador och delar utredarnas analys av hur arbetslivet förändrats relativt försäkringens konstruktion. Att arbetsskadeförsäkringen då kommer att omfatta diagnoser som till övervägande del drabbar kvinnor till följd av bristande arbetsmiljö bekräftar att kvinnors hälsa är avhängig strukturella faktorer, som arbetsmiljön, och inte enkom en följd av individuella val eller konstitution.

Betänkandet hänvisar till medicinsk forskning som underlag för beslut i arbetsskadeärenden. Forte vill påtala att det också finns mycket samhällsvetenskaplig forskning om arbetsmiljöns effekter på människors hälsa.

Kunskapssammanställningar baserade på professionskunskap kan sannolikt bidra till korrekta bedömningar av arbetsskadeärenden, framför allt som ett komplement till evidens, eller som kortsiktig lösning till dess att evidens finns att tillgå. Utredningen föreslår att kunskapssammanställningarna ska ha ett särskilt fokus på kvinnors arbetsmiljöer. Forte ser dock risker med att bedömningen av kvinnors arbetsskador inte ska komma att vila på vetenskaplig forskning. Hur säkerställs att kunskapssammanställningar baserade på professionskunskap inte leder till att etablerade men felaktiga föreställningar, eller fördomar, om kvinnors hälsa reproduceras? Det är av största vikt att områden där evidens saknas synliggörs för att öka möjligheten att täppa till dessa, och att vägar för att kommunicera kunskapsbehov till forskare, forskningsråd och politiknivån etableras.

Forte välkomnar rekommendationen om en utredning gällande arbetsskadestatistiken, samt att en breddad arbetsskadeförsäkring skulle leda till att mer data om

arbetskadornas omfattning och utveckling kan samlas in eftersom det förbättrar förutsättningarna för forskningen och därmed evidensbaserade beslut.

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Jonas Björck efter föredragning av forskningssekreterare Anna-Karin Florén.

Jonas Björck
Generaldirektör